

با نمایشگاه کتاب

نگاهی به مهم‌ترین رویدادهای روز ششم نمایشگاه کتاب تهران

نمایشگاه کتاب تهران در روز ششم خود، یعنی روز دوشنبه (دیروز) میزبان رویدادهای متعددی بود که هر یک به‌نوعی نشان‌دهنده تلاش برای ارتقای جایگاه کتاب‌خوانی در ایران است. از نشست‌های تخصصی گرفته تا حضور چهره‌های مطرح ادبی. این نمایشگاه همچنان در روزهای آینده با شور و هیجان ادامه دارد.

افتتاح نخستین فلوشیپ نشر تهران

افتتاح نخستین فلوشیپ نشر تهران، در روز دوشنبه ۲۲ اردیبهشت‌ماه و همزمان با ششمین روز برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را می‌توان از جمله مهم‌ترین رویدادهای روز ششم قلمداد کرد. افتتاح این برنامه با حضور ۳۱ مهمان خارجی از ۲۰ کشور، در محل نمایشگاه کتاب رواق غربی همراه بود.

فضای مجازی و آینده کتاب‌خوانی

محمدامین آقامیری، رئیس مرکز ملی فضای مجازی، در بازدید خود از نمایشگاه، از آمادگی این نهاد برای همکاری با وزارت فرهنگ در زمینه توسعه کتاب‌خوانی خبر داد. او تأکید کرد که سیاست‌گذاری‌های فضای مجازی می‌توانند نقش مهمی در دسترسی آنان به مردم به منابع مطالعاتی ایفا کنند.

تحول در کتابخانه‌ ملی؛ جذب نسل جوان

رضا شهرابی، معاون کتابخانه ملی، نیز در یک نشست خبری در نمایشگاه از اقدامات جدید این نهاد برای جذب نسل جوان پرده برداشت. برنامه‌های دیجیتال‌سازی، توسعه دسترسی مجازی به منابع و ایجاد محیط‌های پژوهشی پویا، از جمله ابتکاراتی هستند که قرار است به استقبال بیشتر جوانان از کتاب و کتاب‌خوانی کمک کند.

کتابخانه‌های سیار؛ گامی در توسعه فرهنگی روستاها

عبدالکریم حسین زاده، معاون رئیس‌جمهور در امور توسعه روستایی، هم‌روز گذشته در نمایشگاه، از حمایت دولت از راه‌اندازی ۱۰۰ کتابخانه سیار روستایی خبر داد. این طرح می‌تواند گامی مهم در زمینه دسترسی مناطق محروم به کتاب و دانش باشد.

برخی برنامه‌های روز هفتم نمایشگاه

و اما برنامه‌های امروز (سه‌شنبه) نمایشگاه کتاب از این قرار است: نمایشگاه میزبان نشست‌های جدید، چهره‌های فرهنگی و نویسندگانی از جمله شمس لنگرودی و حامد عسکری خواهد بود و رستاک حلاج خواننده شناخته‌شده موسیقی پاپ نیز امروز به نمایشگاه می‌آید.

نشست اعضای بریکس در نمایشگاه

امروز در رویدادی مهم نمایشگاه میزبان نشست فرهنگی اعضای بریکس خواهد بود. نمایندگانی از کشور های برزیل، هند، روسیه و دیگر اعضای این سازمان، در این رویداد حضور خواهند داشت تا درباره تعاملات فرهنگی و نشر گفت‌وگو کنند.

یخه / یقه

یقه واژه‌ای ترکی (یخه) است و به آن بخش از لباس که دور گردن قرار می‌گیرد، گفته می‌شود. این واژه به هر دو صورت یعنی یقه و یخه به کار می‌رود، اما در زبان معیار بهتر است آن را به صورت «یقه» به کار ببریم.

در این ابیات اندام آن شخص، قیافه، لباس، آستین‌ها، یقه، قنار و حرکات و پندار هایش به دقت تمام تصویر شده است. (یوسفی: دیداری با اهل قلم ۱۵۷)

برگرفته از کتاب «فرهنگ درست نویسی سخن»

تألیف استاد حسن انوری

فردوسی و خیام پای کار دیپلماسی فرهنگی

همزمان با روزهای بزرگداشت حکیم توس و خیام نیشابوری در اردیبهشت ماه، خراسان با رویدادهای مختلف ادبی همچون کنگره ملی شعر «از توس تا نیشابور» به کانون توجه ادیبان و فرهیختگان کشور تبدیل می‌شود

عکس: میثم دهقانی

دارند آثار خود را برای شرکت در این رویداد ارسال کنند. فرایند داوری آثار نیز در مردادماه آغاز خواهد شد و در این مدت، دو پیش‌نشست شامل نشست اجرایی و نشست تخصصی با محوریت شعر خوانی و حضور شاعران برجسته کشور برگزار می‌شود. از جمله نکات مهم این دوره، حضور داورانی چون استاد محمد کاظم کاظمی، دکتر احمدی، جواد گنجعلی و سیدحسین سیدی در هیئت مشورتی و داوری است.

تقویت پیوند نسل جوان با میراث ادبی و فرهنگی

همچنین مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در پایان تأکید کرد: برگزاری این رویدادهای فرهنگی و ادبی هدفی بزرگ‌تر از بزرگداشت مفاخر دارد؛ هدف اصلی احیای هویت فرهنگی، تقویت پیوند نسل جوان با تاریخ و ادبیات ایران و تجلیل از بزرگان این سرزمین است. با برنامه‌ریزی‌های گسترده و هماهنگی‌های صورت گرفته با نهادهای فرهنگی، انتظار می‌رود این قبیل مراسم، فرصتی ارز شمند برای پاسداشت فرهنگ و ادبیات فارسی و ارتقای جایگاه آن در جامعه امروز باشد.

یازدهمین دوره کنگره ملی شعر «از توس تا نیشابور»

در ادامه این نشست خبری، یوسف بینا، دبیر علمی کنگره ملی شعر «از توس تا نیشابور»، از آغاز یازدهمین دوره این رویداد ادبی خبر داد. بینا با اشاره به اهمیت این کنگره اظهار کرد: این رویداد یکی از بزرگ‌ترین و ماندگارترین برنامه‌های شعر کشور است که امسال با محوریت هویت ایرانی – اسلامی آغاز به کار می‌کند.

اختتامیه این مراسم در روز چهارم شهریور، همزمان با سالروز درگذشت مهدی اخوان ثالث، در شهر مشهد برگزار می‌شود. در بخش ویژه امسال، شاعران با آثاری در محور هویت ایرانی – اسلامی شرکت خواهند کرد و آثار برگزیده این دوره در قالب یک مجموعه منتشر و در آیین اختتامیه رونمایی خواهد شد.

وی افزود: یازدهمین دوره این رویداد ملی همزمان با روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی در تاریخ ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ در جوار آرامگاه فردوسی در توس آغاز می‌شود.

این فراخوان از پیش منتشر شده و شاعران از سراسر کشور تا پایان شب ۳۱ تیرماه فرصت

✻

مسگرانی: با توجه به حوزه تمدنی زبان فارسی و مفاخر فرهنگی مشترکمان با کشورهای آسیای میانه، افغانستان، پاکستان و شبه‌قاره هند، این موضوع برای خراسان ظرفیت قابل‌توجهی در دیپلماسی فرهنگی ایجاد می‌کند که باید از آن بهره‌برد

مسگرانی: با توجه به حوزه تمدنی زبان فارسی و مفاخر فرهنگی مشترکمان با کشورهای آسیای میانه، افغانستان، پاکستان و شبه‌قاره هند، این موضوع برای خراسان ظرفیت قابل‌توجهی در دیپلماسی فرهنگی ایجاد می‌کند که باید از آن بهره‌برد

فردوسی با شکوه بیشتری بر گزار شود. مراسم امسال با مشارکت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی، گردشگری، حوزه هنری، شهرداری مشهدو استانداری خراسان رضوی در آرامگاه فردوسی برگزار می‌شود.

وی در ادامه در تشریح برنامه‌های بزرگداشت مفاخر خراسان گفت: افتتاحیه روز سه‌شنبه، ۲۴ اردیبهشت در سالن آمفی‌تئاتر فردوسی هتل پردیسان مشهد برگزار می‌شودو شامل سخنرانی‌هایی از چهره‌های برجسته فرهنگی، از جمله دکتر شالویی، رئیس انجمن مفاخر کشور، دکتر مهاجرانی، سخنگوی دولت، دکتر جواد، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی واستاندار خراسان رضوی... است. علاوه بر این، نشست‌های علمی با محوریت شاهنامه، روز چهارشنبه در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می‌شودو مراسم اختتامیه نیز صبح پنج‌شنبه ۲۵ اردیبهشت برگزار خواهد شد.

مثل اسبی که وقوع فاجعه را حس کرده

نگاهی به کتاب «همنوابی شبانه ارکستر چوب‌ها» اثر رضا قاسمی

توی منخین لرزانش؟

دیدهای چطور شیبه می‌کشدو سم می‌کوبد به زمین؟

نه! من هم ندیده‌ام. ولی اگر اسبی بودم هراس خود را این گونه بر ملا می‌کردم... بسیار خب، شروعی شاعرانه‌تر از این؟ تشبیهی زیباتر و در عین حال نفس‌گیر تر از این؟ و بعد ادامه می‌دهد:

«امانه شیبه کشیدم نه سم کوبیدم، خیلی سریع پله‌ها را چند تا یکی پایین رفتم و زنگ طبقه چهارم را به صدا درآوردم.»

در بخشی از داستان تعلیق میان مرگ، زندگی و خواب را به این شکل بیان می‌کند: «خواب نبودم، این را مطمئنم. چون کار دی را که در پشتم فرو رفته بود به وحس می‌کردم. بوی زهم خون خشکیده‌ای را هم که تمام تنم را پوشیده بود، حس می‌کردم. پس این نور کج تاب از کجای می‌آمد؟»

گاهی چنان شاعرانگی به سایر عناصر داستان می‌چربد که مخاطب فراموش می‌کند دارد داستان می‌خواند. تعلیق‌هایی از این دست را پیش از این بیشتر در شعرهای شاعران دیده بودیم، اما باورودنویسندگانی چون «قاسمی» دنیای داستان هم از این شیوه شاعرانه بهره برده است.

سطرهای درخشان و کم‌نظیر

رضا قاسمی کلا داستان نویس شاعری است و اگر یک ویژگی

حیدر کاسبی
culture@khorasannews.com

آیا شاعرانگی در داستان به خوانش هر چه بهتر آن کمک می‌کند؟ آیا این امتیاز شاعرانه بودن باعث نمی‌شود ویژگی‌های ادبی یک اثر برجسته‌تر شود؟ بعد از آن که نویسندگانی مانند «هرتا مولر» یا کتاب «سرزمین گوجه‌های سبز» و حتی قبل‌تر از آن «تولستوی» در زمان «آنا کارنینا» مرز میان شعر و داستان را از میان برداشتند، در ایران هم نویسندگانی مثل «رضا قاسمی» این شیوه را دنبال کردند و از آن بهره‌بردند. البته که بسیار قبل‌تر از این‌ها داستان‌های شاعرانه بیژن جدی را نمی‌توان نادیده گرفت و بعضی از آن‌ها مثل «یوزپلنگانی که با من دویده‌اند» و «روز اسب ریزی» آن قدر نام‌های شاعرانه‌ای دارند که خود می‌تواند گواه همه چیز باشد.

چرا تاریکی با تاریکی فرق می‌کند؟

و اما همه آنچه از شاعرانگی یک داستان بلند انتظار می‌رود، در کتاب «همنوابی شبانه ارکستر چوب‌ها» به روشنی می‌توان دید. این کتاب همه جایز‌های «مهرگان ادب»، جایزه «بنیاد گلشیری» و «جایزه منتقدین مطبوعات» در سال ۱۳۸۰ را برنده شد. به شروع داستان دقت کنید:

«مثل اسبی بودم که پیشاپیش وقوع فاجعه را حس کرده باشد. دیدهای چطور حقه‌هاش از هم می‌درند و خوفی را که در کاسه سرش پیچیده بادی می‌کند